

VARDARBĪBA ĢIMENĒ

Ieteicamo avotu saraksts

Saraksts sakārots tematiski un alfabēta secībā.

Sarakstā iekļautas 1994. – 2026. gada publikācijas un e-resursi.

Katram ierakstam ir pievienota saite.

**VPK Bibliotēkas
iespieddarbi**
ar elektroniskā
kataloga saitēm.

E-resursi
ar tīmekļa saitēm
(resursi pārskatīti
2026. gada martā).

**VPK Bibliotēkas
iespieddarbi,
kas lasāmi arī
elektroniski.**

SATURS

Eiropas Savienības un starptautiskais regulējums un prakse.....	2
Tiesiskie aspekti	3
Vardarbība ģimenē	4
Vardarbība pret bērniem	4
Emocionālā vardarbība	6
Vardarbīgas personas	7
Atbalsts cietušajiem	8
Statistika	10
Noderīgas saites	10

EIROPAS SAVIENĪBAS UN STARPTAUTISKAIS REGULĒJUMS UN PRAKSE

Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas no lietām, kas saistītas ar vardarbību ģimenē / Ziņojums par tiesu sistēmas darba organizāciju lietās, kas saistītas ar vardarbību ģimenē un draudiem personas dzīvībai vai veselībai (Pielikums Nr. 2). - Tieslietu padome, Rīga, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija) // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1385 (2024. gada 14. maijs) par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Pasaules valstu prakses situācijas izvērtējums par dzimuma diskriminācijas pamatu / Sabiedrības integrācijas fonds, 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Skaidrojumi par EP Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu. Labklājības ministrija // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Zakare I. Regulējums psiholoģiskās/emocionālās vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanai atsevišķās Eiropas valstīs. Apskats. Rīga : Latvijas Republikas Saeima, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Methodological Guidance: Administrative data collection on violence against women and domestic violence / EIGE, Publication Office of the European Union, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

TIESISKIE ASPEKTI

Deklarācija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un izskaušanu, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Drobiševska E., Daugule D. Pagaidu aizsardzība pret vardarbību civilprocesā – nākamais solis // Jurista Vārds, 30.03.2021., Nr. 13, 7.-13. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Dzenovska I. Vardarbība un mediācijas piemērojamība: iespējas un riski Latvijā. Jurista Vārds, 20.08.2024., Nr. 34, 30.-38.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Jurista Vārds. Ar ko noslēdzies tiesu darba organizācijas izvērtējums ģimenes vardarbības lietās. Jurista Vārds, 28.11.2023., Nr. 48, 31.-33.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kaļiņina J. Vardarbības jēdziens ģimenē un interpretācija / Administratīvā un Kriminālā Justīcija. – Nr.1 (2017. janv./febr.marts). 10. - 16. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Krompāns A. Vardarbības ģimenē novēršanas tiesiskie aspekti // Rīgas Stradiņa universitātes profesionālās bakalaura studiju programmas "Policijas darbs" noslēguma pētniecisko darbu kopsavilkumi : 2021./2022. mācību gads, 2022., 51. – 59. lpp.

Krūmiņš M. Grozījumi CPL: Pagaidu aizsardzība pret vardarbību, personas rīcības spējas turpmāka pārbaude / Jurista Vārds, 11.05.2021., Nr. 19, 21.-26. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Liholaja V. Noziedzīga vardarbība krimināltiesībās. - Rīga : Tiesu namu aģentūra, 2025.

Pētījums par vardarbības ģimenē un vardarbības pret bērnu datu monitoringa sistēmas izveidi / Labklājības ministrija 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Sabiedrības informēšanas komunikācijas stratēģija tolerances pret vardarbību mazināšanai : izpētes gala ziņojums, Rīga, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Stepule I. Pagaidu aizsardzība pret vardarbību ģimenē. Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija, 2019. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbība ģimenē. Labklājības ministrija, // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbība ģimenē un vardarbība pret bērnu. Labklājības ministrija. (Informācijas apkopojums) // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbības pret sievieti un vardarbības ģimenē novēršanas un apkarošanas plāns 2024.–2029. gadam // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Zemzāle D. Vai vardarbība ir personiska problēma. Jurista Vārds, 05.11.2024., Nr. 45, 31.-41.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ziņojums par tiesu sistēmas darba organizāciju lietās, kas saistītas ar vardarbību ģimenē un draudiem personas dzīvībai vai veselībai. Tieslietu padome, Rīga, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ziņojums par tiesu sistēmas darba organizāciju lietās, kas saistītas ar vardarbību ģimenē un draudiem personas dzīvībai vai veselībai : Informatīvais apkopojums (1. pielikums). Tieslietu padome, Rīga, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Zukule V., Hercmane B. Fiziskas un psihiskas ciešanas kā kriminālatbildības par vardarbību ģimenē determinējošs apstāklis. No: LU 83. starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

VARDARBĪBA ĢIMENĒ

Droša un brīva dzīve. Vadlīnijas sievietēm, kas cieš no intīmā partnera vardarbības, WOMPOWER, 2014. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Frīls Dž. Pieaugušie bērni : disfunkcionālo ģimeņu noslēpumi : iespēja izprast un novērst pagātnes pieredzes ietekmi uz savu dzīvi. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2016.

Iedzīvotāju aptauja par sabiedrības attieksmes maiņu attiecībā uz vardarbību ģimenē, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, 2020. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kipāne A. Seksuālās vardarbības kriminoloģiskās problēmas : promocijas darbs tiesību doktora zinātniskā grāda iegūšanai, specialitāte - juridiskās zinātnes, apakšnozare – krimināltiesības. – Rīga : Rīgas Stradiņa universitāte, 2015.

No vardarbības ģimenē cietušie // Landmane D., Rinkevics A., Eināts K. Policista rokasgrāmata darbā ar cietušajiem. - [Rīga] : Valsts policija, 2013. – 79.-95.lpp.

Vardarbība ģimenē. Cilvēktiesību gids // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbība ģimenē; Vardarbības ģimenē veidi; Atkārtota vardarbība ģimenē // Landmane D. Atkārtotu likumpārkāpumu novēršanas pamatprincipi. - Rīga : Valsts policija, 2019. – 50.-54. lpp.

Vardarbībai patīk klusums / Labklājības ministrija. - Rīga : Labklājības ministrija, 2018. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vadlīnijas speciālistiem nevalstiskā sektora, pašvaldības un valsts iestādēs darbā ar vardarbības ģimenē gadījumiem, Centrs MARTA, 2019. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Barrow-Grint K. Policing Domestic Abuse : Risk, Policy and Practice. - 1st Edition. - New York, NY : Routledge, 2023.

The Cambridge handbook of forensic psychology [Saturā: vardarbība ģimenē]. - Cambridge : Cambridge University Press ; New York, 2010. - 492-502 pages

Chancellor A. S. Investigating sexual assault cases. - Second edition [Saturā: dzimumnoziegumi ģimenē] - Boca Raton : CRC Press, 2022.

Domestic violence against women // Scott M. S. Problem-Oriented Policing : Successful Case Studies. - New York, NY : Routledge, 2020. - 77-102 pages

Donovan C., Hester M. Domestic violence and sexuality : What's love got to do with it? // Policy Press, 2014. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Hoyle C. Negotiating domestic violence : police, criminal justice and victims. - Oxford : Oxford University Press ; New York, 2000.

Improving Frontline Responses to Domestic Violence in Europe. - Maribor, 2021. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Westmarland N. Violence Against Women : Criminological Perspectives on Men's Violence. - 2nd edition. - New York, NY : Routledge ; 2025.

Берковиц Л. Агрессия : причины, последствия и контроль [Saturā: vardarbība ģimenē]. - Санкт-Петербург : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2001. - 281-321стр.

Обыкновенное зло : исследования насилия в семье.- Москва : Эдиториал УРСС, 2003.

Шестаков Д. А. Семейная криминология : криминофамилистика. - 2-е изд. - Санкт-Петербург : Юридический центр Пресс, 2003.

VARDARBĪBA PRET BĒRNIEM

Balode B. Vardarbīgi noziedzīgi nodarījumi pret nepilngadīgajiem – prokuratūras darbības prioritārais virziens. Jurista Vārds, 23.09.2025., Nr. 38 (1408), 28.-31.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Fragoso M. Tīģer, tīģer... : emocionāls autobiogrāfisks stāsts, kas neatstāj vienaldzīgu [Saturā: seksuālā vardarbībā cietušie bērni] - [Rīga] : Lietusdārzs, 2014.

Pētījums par bērnu nevardarbīgas audzināšanas praksi ģimenēs : Gala ziņojums par pētījuma rezultātiem, RAIT Custom Research Baltic, Rīga, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Skara K. Barnahus modeļa ieviešana: speciālistu viedokļu nesakritībā nepazaudēt svarīgāko – iespēju sadzirdēt vardarbībā cietušo bērnu. Jurista Vārds, 29.04.2025., Nr. 17/18 (1387/1388), 5.-7.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Sprinģe L. Vardarbības izraisītie veselības traucējumi bērniem un jauniešiem Latvijā, RSU, Rīga, 2017. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbība pret bērniem / Latvijas Policijas akadēmija ; Materiāls aizgūts ASV Federālās izmeklēšanas biroja žurnāla "Law Enforcement" 1994. gada janvāra numurā. - Rīga : Latvijas Policijas akadēmija, 1995.

Howitt, D. Paedophiles and sexual offences against children. - Chichester : Wiley; New York, 1995.

Justice and Recovery for Victimized Children : Institutional Tensions in Nordic and European Barnahus Models. - Switzerland : Springer Nature, Palgrave Macmillan, 2024.

McAlinden A. 'Grooming' and the Sexual Abuse of Children : Institutional, Internet, and Familial Dimensions. - 1st ed. - Oxford : Oxford University Press, 2012.

Зиновьева Н. Психология и психотерапия насилия : Ребенок в кризисной ситуации. - [B.v.] : [B.i.], 2003.

Насилие над ребенком. - Рига : Центр психологической помощи Латвийского Университета, 1997.

EMOCIONĀLĀ VARDARBĪBA

Blumberga-Švēde S. Kā pierādīt emocionālo vardarbību, šķirot laulību, 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Emocionālā vardarbība - neredzama, bet īsta. Labklājības Ministrija, 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Emocionāla vardarbība pret bērnu / Centrs Dardedze // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Endžela B. Atbrīvojies no emocionālās vardarbības : Kā izbeigt emocionālos pāridarījumus attiecībās un atgūt pašapziņu. - Rīga : Lietusdārzs, 2021.

Irigoijena M. F. Ielavīšanās dvēselē : emocionālā pakļaušana un identitātes deformācija. - Rīga : Eve, 2006.

Ruduša V. Emocionālā vardarbība : atpazīšana un intervences iespēja.- Rīga : RaKa, 2012.

Zande D. Kas cilvēkus stimulē kļūt emocionāli vardarbīgiem? / medicine.lv, 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

VARDARBĪGAS PERSONAS

Bankrofts L. Kāpēc viņš tā dara? : ieskatoties dusmīgu un valdonīgu vīriešu domāšanā. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2020.

Kā notvert plēsoņu: kā izprast pedofilus: Par sapratni, novēršanu un cilvēciskošanu // Šova Dž. Ļaunuma rašanās : zinātnisks pētījums par cilvēces tumšo pusi . - Rīga : Jāņa Rozes apgāds, 2022. – 152.-172. lpp.

Soltera A. Varmākas : kā sevi un bērnus pasargāt no seksuālas vardarbības. - Rīga: Lietusdārzs, 2021.

Soltera A. Varmākas : pedofili, izvarotāji un citi. - Rīga : Adria, 2007.

Vilks, Andrejs. Deviantoloģija (mācība par uzvedības sociālajām novirzēm) : māc. līdz. juridiskajām augstskolām un fakultātēm, izziņas avots plašam lasītāju lokam. - Rīga : Tiesu namu aģentūra, 2001.

Sexual offenders: rapists, paedophiles and child molestation // Howitt D. Introduction to forensic and criminal psychology. - 2nd ed. - Harlow, England : Pearson Longman, 2006. - 134-175 pages

Calhoun F. S. Effective Threat Management : A Primer. - New York, NY : Routledge, 2024.

Cates, J. A. Offenders and the Sexual Abuse of Children : Interventions and Limitations. - London : Routledge ; New York, 2024.

ATBALSTS CIETUŠAJIEM

Balode L.; Dambe A. Vardarbība ģimenē ir noziegums. Kā palīdzēt upurim? // LV portāls. - 2018., 27. aug. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Balode L.; Miķelsone L. Cietušo aizsardzības un vardarbības apkarošanas pasākumi // LV portāls. - 2018., 15. marts // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Cietušo atbalsts: juridiskā palīdzība, psiholoģiskais atbalsts, informatīvs atbalsts, citas atbalsta iespējas // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ņikona L. Vardarbība ģimenē – ko der zināt cietušajam (I) // LV portāls. - 2000., 16. apr. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ņikona L. Vardarbība ģimenē – ko der zināt cietušajam (II) // LV portāls. - 2000., 20. apr. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Palīdzība vardarbībā cietušajiem. Centrs MARTA // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbība ģimenē un vardarbība pret bērnu : Palīdzības iespējas // Labklājības ministrija // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

STATISTIKA

Dzimumu līdztiesība: likumpārkāpumi un vardarbība // Oficiālās statistikas portāls. Latvijas oficiālā statistika // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Latvijas Republikas ģenerālprokurora ziņojums par 2025. gadā paveikto un 2026. gada darbības prioritātēm. - 57.-62.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ņikona L., Nulle A. Vardarbība ģimenē skaitļos // LV portāls. – 2020., 5. maijs // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Pētījums par cietušo apmierinātību par pastāvošo atbalsta sistēmu un tās pieejamību Latvijā. - Rīga : Latvijas Republikas Tieslietu ministrija, 2026. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Pētījumi un statistika : Pētījumi un dati bērnu drošības un vardarbības pret bērnu jomā // Centrs Dardedze, 2026 // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Valsts policijas gada pārskats 2023. : Vardarbība ģimenē // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbība pret sievietēm — ES mēroga apsekojums. - Luksemburga: Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, 2014. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbības izplatība Latvijā, 2021. Statistisko datu krājums. – Rīga : Centrālā statistikas pārvalde 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vardarbības izplatības rādītāji Latvijā, 2022. Centrālā statistikas pārvalde // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

EU Gender-based Violence Survey : Key Results. - European Union, European Union Agency for Fundamental Rights, European Institute for Gender Equality, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Violence against women. Key facts. - World Health Organization, 2021. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

NODERĪGAS SAITES

Bērnu tiesību aizsardzības likums // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Bērnu tiesību konvencija // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Centrālās statistikas pārvalde // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Centrs MARTA // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

VP drošības padomi. Vardarbība // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL